

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
спеціалізованої школи №149
м. Києва
Протокол № 14 від 28.02.2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ по спеціалізованій
школі №149
м. Києва
№ 53
Директор

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ШКОЛИ №149 м. КИЄВА

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (далі – Положення) в спеціалізованій школі №149 м. Києва розроблено відповідно до вимог частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, рекомендацій Державної служби якості освіти до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в навчальному закладі (Абетка для директора), Статуту школи та інших нормативних документів.

Відповідно до частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту» внутрішня система забезпечення якості освіти включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- напрями оцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- самооцінювання якості освіти та освітньої діяльності;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти згідно зі статтею 26 Закону України «Про освіту» забезпечує керівник закладу освіти. Відповідають за забезпечення якості освіти на відповідній території органи місцевого самоврядування (стаття 66 Закону). На виконання статті 67 Закону утворений також центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти – Державна служба якості освіти.

1.2. Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

1.3. Метою внутрішньої системи якості освіти є забезпечення якості освіти та стабільного виконання вимог чинного законодавства у сфері загальної середньої освіти і державних стандартів, зокрема:

- визначення загальної структури забезпечення освітньої діяльності;
- конкретизація змісту процедур контролю якості освіти;
- розподіл сфер відповідальності за функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

1.4. Колегіальним органом управління спеціалізованої школи №149, який визначає, затверджує систему, стратегію та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є педагогічна рада.

1.5. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості спирається на такі принципи:

Дитиноцентризм. Головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність спеціалізованої школи №149 м. Києва є дитина.

Автономія. Спеціалізована школа №149 передбачає самостійність у виборі форм і методів навчання, визначення стратегії і напрямів розвитку, які відповідають нормативно-правовим документам, Державним стандартам освіти. Цілісність системи управління якістю освіти. Усі компоненти діяльності спеціалізованої школи №149 взаємопов'язані та взаємозалежні.

Постійне вдосконалення. Педагогічний колектив закладу постійно працює над вдосконаленням освітньої діяльності шляхом гнучкості до змін в освітній сфері та створення нових можливостей.

Вплив зовнішніх чинників. Система освітньої діяльності в спеціалізованій школі №149 не є замкнутою, на неї впливають зовнішні чинники – засновник, місцева громада, освітня політика держави.

Гнучкість і адаптивність. Освітня діяльність в спеціалізованій школі №149 змінюється під впливом сучасних тенденцій розвитку суспільства. Педагогічний колектив плідно працює над удосконаленням фахових компетенцій шляхом підвищення кваліфікації за різними напрямками, зокрема на курсах підвищення кваліфікації, участі у вебінарах і тренінгах, семінарах та практикумах, самоосвіті.

1.6. Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти спеціалізованої школи №149:

формування спільного та кращого розуміння якості освіти й освітньої діяльності закладу освіти;

створення можливостей для забезпечення і постійного підвищення якості повної загальної середньої освіти й освітньої діяльності;

отримання об'єктивної інформації щодо якості освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти;

побудова основи для самоаналізу, самооцінювання та зовнішнього оцінювання школи.

II. СТРАТЕГІЯ ТА ПРОЦЕДУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Стратегія (політика) забезпечення якості освіти орієнтована на забезпечення:

- відповідності результатів навчання учнів державним стандартам освіти;
- партнерства у навчанні та професійній взаємодії;
- запобігання та протидії булінгу;
- академічної доброчесності під час навчання та провадження творчої (наукової діяльності);
- прозорості та інформаційній відкритості діяльності закладу освіти;
- умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;
- академічної свободи педагогічних працівників.

✓ Базується на принципах:

- цілісності, який полягає в єдності усіх видів освітніх впливів на учня, їх підпорядкованості головній меті освітньої діяльності;
- відповідності Державним стандартам загальної середньої освіти;
- розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;
- відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- дитиноцентризму;
- автономності;
- процесного підходу (сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених школою стратегічних цілей);
- цілісності системи управління;
- відкритості та прозорості ;
- гнучкості і адаптивності;
- партнерства та професійної взаємодії.

✓ Стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти передбачають здійснення таких процедур і заходів:

- система внутрішніх і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти (моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо);
- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;

- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення публічності інформації про діяльність закладу освіти;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти;
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів освіти;
- забезпечення якості освітньої діяльності під час дистанційного навчання;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом.

✓ Завдання моніторингу якості освіти:

- здійснення систематичного контролю за освітнім процесом в закладі освіти;
- створення власної системи неперервного і тривалого спостереження, оцінювання стану освітнього процесу;
- аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання;
- створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів;
- прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й тенденцій розвитку освітнього процесу в закладі освіти.

✓ Механізм реалізації:

- самооцінювання якості освітньої діяльності та якості освіти;
- створення системи внутрішнього і зовнішніх моніторингів якості освітньої діяльності та якості освіти.

✓ Етапи реалізації:

- планування (аналіз сучасного стану освітньої діяльності та освітнього процесу; визначення сильних сторін і проблем у розвитку; визначення пріоритетних цілей та розробка планів їх реалізації);
- організацію (перейменування/створення організаційної структури для досягнення поставлених цілей);
- визначення, розподіл та розмежування повноважень із метою координування та взаємодії у процесі виконання завдань);
- контроль (розробка процедур вимірювання та зіставлення отриманих результатів зі стандартами);

- аналіз (виконання послідовних, логічних дій з інтерпретації зібраних даних та їх перетворення на статистичні форми, потрібні для ухвалення управлінських рішень);
- коригування (визначення та реалізація необхідних дій та заходів, націлених на стимулювання процесу досягнення максимальної відповідності стандартам).

✓ Моніторинг в закладі освіти здійснюють:

- директор школи та його заступники;
- органи, що здійснюють управління у сфері освіти;
- органи самоврядування, які створюються педагогічними працівниками, учнями та батьками;
- громадськість.

✓ Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів предметних олімпіадах, конкурсах, проєктній діяльності;
- аналіз підсумкового оцінювання;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування учнів, батьків, педагогів;
- відвідування уроків, виховних та спортивно-масових заходів.

ІІІ НАПРЯМИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. Оцінювання освітнього середовища закладу освіти

Освітнє середовище забезпечує комфортні та безпечні умови навчання та праці, комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю учнів, педагогів та батьків; відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання; дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу. Заклад освіти дбає про забезпечення нешкідливих умов для здійснення освітнього процесу відповідно до санітарних вимог та інших нормативних актів, що стосуються облаштування та утримання території, будівель та приміщень закладу.

Освітній заклад докладает зусиль, щоб облаштування території та інтер'єр приміщень були комфортними, безпечними, функціональними, що дозволяє максимально використовувати приміщення та територію закладу в освітніх цілях.

Спеціалізована школа №149 м. Києва забезпечує дотримання вимог безпеки життєдіяльності в освітньому процесі та дбає про те, щоб здобувачі

освіти і педагогічні працівники були обізнані з правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Увага звертається на навчання педагогічних працівників правилам реагування у разі нещасних випадків або погіршення самопочуття учнів чи працівників закладу.

У закладі освіти створюються належні умови для здорового харчування, учні забезпечуються якісною та корисною їжею.

Заклад приділяє увагу питанням адаптації учнів та застосовує власні підходи та методики для комфортної інтеграції учнів до освітнього процесу та шкільного життя, а педагогічних працівників до професійної діяльності в школі.

3.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації:

- планування та реалізація діяльності щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу;
- наявність правил поведінки учасників освітнього процесу, які забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини;
- протидія керівництвом, педагогічними працівниками булінгу (цькування), іншому насильству, дотримання порядку реагування на їх прояви.

Важливим для закладу освіти є створення психологічно-комфортного середовища для учнів, їхніх батьків і педагогічних працівників та організація освітнього процесу на принципах партнерства, взаємодії та недискримінації.

Керівництво спеціалізованої школи №149 дбає про психологічну та фізичну безпеку учнів через налагодження комфортної міжособистісної взаємодії, партнерства та діалогу, прийняття і дотримання учасниками освітнього процесу норм безпечного середовища.

В освітньому закладі розроблено чіткі і зрозумілі правила поведінки. Важливо, щоб правила не були заборонними приписами, а спрямовувались на формування позитивної мотивації.

Заклад освіти оперативно реагує на повідомлення про будь-які форми насильства або загрози його вчинення та вживає необхідних заходів щодо захисту учасників освітнього процесу, профілактики випадків насильства та реалізації принципів ненасильницької комунікації.

Заклад освіти вибудовує тісну співпрацю з органами та службами щодо захисту прав дітей, правоохоронними органами, залучаючи їх до шкільних заходів із профілактики булінгу, попередження та запобігання іншому насильству.

3.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору:

Інклюзивне освітнє середовище – це середовище, де всі учні незалежно від своїх освітніх потреб здатні навчатися ефективніше, підвищувати свою соціальну компетентність, вдосконалювати комунікативні навички, а також відчувати себе частиною спільноти. Створення необхідних умов для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами – вимога сучасного суспільства. Формування інклюзивної культури відбувається через розширення можливостей для максимальної участі кожної дитини у житті закладу, культивування взаємоповаги, співпраці і толерантності до проявів різноманітності.

Одним із пріоритетних завдань освітнього закладу є створення інклюзивного освітнього середовища, що передбачає створення освітнього середовища для соціальної адаптації та гармонійного розвитку дітей з особливими освітніми потребами. В інклюзивному середовищі кожна дитина почуває себе безпечно та має відчуття приналежності до колективу.

Інклюзивне освітнє середовище формується також через застосування педагогічними працівниками новітніх освітніх методик та технологій роботи з дітьми із особливими освітніми потребами, реалізації корекційної спрямованості навчання (через корекційно-розвиткові заняття та навчальний процес). Важливою є культура співпраці у педагогічному колективі, налагодження координації та командного підходу до розроблення індивідуальних навчальних програм, індивідуальних навчальних планів дітей та індивідуальних програм розвитку.

Заклад підтримує зв'язки з інклюзивно-ресурсним центром, залучаючи його фахівців до розроблення індивідуальних програм розвитку, консультацій педагогів закладу для надання якісного психолого-педагогічного супроводу учнів в освітньому процесі.

Для успішного розвитку кожної дитини, заклад активно розвиває зв'язок з родинами учнів з особливими освітніми потребами, залучає їх до команди фахівців з розроблення індивідуальної програми розвитку та іншої необхідної підтримки під час навчання.

Освітнє середовище закладу освіти мотивує учнів до оволодіння ключовими компетентностями, у тому числі, здорового та екологічного способу життя та фізичного розвитку. Здоров'язбережувальна компетентність має бути однією із наскрізних під час вивчення навчальних предметів і курсів.

Для якісного соціально-психологічного супроводу дітей з особливими потребами, їх батьків та педагогів у штаті є посади практичного психолога, соціального педагога.

3.4. Основними вимогами/правилами до системи оцінювання здобувачів освіти в спеціалізованій школі №149 є

Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для учнівства системи оцінювання їх навчальних досягнень:

- надання інформації про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень учнів;
- реалізації компетентнісного підходу;
- впровадження/застосування системи формульовального оцінювання;
- справедливе і об'єктивне оцінювання.

Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти.

Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до само оцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показниками вербального/бального оцінювання.

Оцінювання результатів навчання учнів початкової школи здійснюється відповідно до нормативних документів :«Орієнтовних вимог до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 19 серпня 2016 року № 1009; Наказу Міністерства освіти і науки України №924 від 20.08.2018р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»; Наказу Міністерства освіти і науки України №1154 від 27.08.2019 р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу»; Наказу Міністерства освіти і науки України №1146 від 16 вересня 2020 «Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи».

Формульовальне оцінювання учнів початкової школи проводиться з дотриманням алгоритму діяльності вчителя під час організації формульовального оцінювання та з використанням інструментарію формульовального оцінювання, запропонованого у Методичних рекомендаціях щодо орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.08.2018р. №924. Результати формульовального оцінювання учнів 1-2 (1-3) класів НУШ фіксуються у Свідоцтвах досягнень учня (розроблене МОН), а також шляхом заповнення Індивідуальної картки навчального поступу учня (розробляється методичним об'єднанням (комісією) учителів початкових класів, затверджується Методичною радою ліцею). У системі оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи ліцею

використовується учнівське портфоліо як спосіб оцінювання навчальних досягнень.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-11 класів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОНмолодьспорт від 13.04.2011 року № 329.

Основними видами оцінювання здобувачів освіти є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів. Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю

вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок та не підлягає корегуванню.

Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки. При цьому потрібно мати на увазі, що відповідно до Положення про золоту медаль "За високі досягнення в навчанні" та срібну медаль "За досягнення в навчанні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17.03.08 № 186 та погоджено Міністерством юстиції України № 279/14970 від 02.04.08, підвищення результатів семестрового оцінювання шляхом переатестації не дає підстав для нагородження випускників золотою або срібною медалями.

Державна підсумкова атестація здобувачів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Положення про Державну підсумкову атестацію.

Державна підсумкова атестація учнів – це форма контролю відповідності освітнього рівня випускників закладу загальної середньої освіти I, II, III ступенів.

Атестація може проводитися у формі зовнішнього незалежного оцінювання. У такому випадку порядок її проведення визначається порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до вищезазначених нормативних документів.

Результати навчання учнів на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання

Форми проведення видів контролю, їх кількість визначається робочою програмою та календарно-тематичними планами вчителів.

Оцінювання здобувачів освіти в спеціалізованій школі №149 ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Результати освітньої діяльності учнів на всіх етапах освітнього процесу не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

✓ **Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:**

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

✓ **При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:**

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

✓ **Процедури самооцінювання / взаємооцінювання включають в себе:**

- розроблення вчителем чітких критеріїв оцінювання;
- створення необхідного психологічного настрою учнів на аналіз власних результатів або отримання коментарів від свого однокласника;
- забезпечення умов, коли критерії оцінювання учням відомі, і вони самостійно зіставляють з ними свої результати, роблячи при цьому відповідні висновки про ефективність роботи;
- складання учнями власної програми діяльності на наступний етап навчання з урахуванням отриманих результатів.

3.5. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

Педагогічні працівники закладу освіти планують свою діяльність та прогнозують її результати, використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями.

Важливим аспектом діяльності педагогічного працівника є планування власної діяльності та прогнозування очікуваних результатів. Розроблений

календарно-тематичний план, поурочний план та навчальна програма мають відповідати державним стандартам загальної середньої освіти та враховувати специфіку роботи закладу освіти. Освітня програма, методичні рекомендації МОН надають можливість вчителю при складанні календарно-тематичного плану самостійно розподіляти обсяг годин на вивчення навчальних тем, змінювати послідовність їх вивчення, самостійно обирати організаційні форми проведення навчальних занять.

Педагогічна діяльність у закладі освіти має бути зорієнтована на оволодіння учнями ключовими компетентностями та вмінні застосовувати їх у повсякденному житті. Для цього можна використовувати різні організаційні форми освітнього процесу (класно-урочну, навчання в групах, змішане, перевернуте навчання, квест, вебквест, навчальні екскурсії, проектну роботу тощо). Під час проведення навчальних занять вчитель обирає форми роботи, спрямовані на творчу, аналітичну роботу учнів (простеження причинно-наслідкових зв'язків, мозковий штурм, командні форми роботи, пошукову роботу тощо).

На сучасному етапі використання лише індивідуального підходу в роботі з учнями може бути недостатньо. Вчителі мають володіти навичками розроблення індивідуальної освітньої траєкторії учня з урахуванням вікових особливостей, фізичного та психологічного розвитку дитини та її індивідуальних освітніх потреб і здібностей. У першу чергу, індивідуальна освітня траєкторія може розроблятися для тих учнів, які потребують персонального підходу у виконанні навчальних завдань. Це можуть бути учні, які випереджають однокласників в опануванні навчального матеріалу або учні, які мають труднощі з його засвоєнням.

Учителі мають забезпечувати наскрізний процес виховання у взаємодії навчання і виховання з метою формування загальнолюдських цінностей, виховання почуття патріотизму. Предметом особливої уваги педагогічних працівників має стати розвиток відповідальності, самостійності та самоконтролю.

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності спеціалізованої школи №149 передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників школи встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2143-VIII, чинного з 28.09.2017 року та Професійного стандарту учителя (ухвалений 23 грудня 2020 року).

Процедура призначення на посаду педагогічних працівників регулюється чинним законодавством (обрання за конкурсом, укладення трудових договорів)

відповідно до встановлених вимог (ст. 24 Закону «Про загальну середню освіту»).

✓ **Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:**

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- результати сертифікації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- співпраця з учнями, їх батьками чи іншими законними представниками;
- організація педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності;
- залучення педагогів до роботи як освітні експерти;
- участь у проєктній діяльності;
- інноваційна освітня діяльність;
- показник плинності кадрів.

Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладу є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей вчителів.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України "Про освіту" та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800).

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється за такими видами:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, (не) конференції, «круглі столи» тощо.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників організовується та проводиться згідно планом-графіком, який є складовою річного плану роботи закладу.

Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу.

Основними принципами атестації є відкритість та колегіальність, гуманне та доброзичливе ставлення до педагогічного працівника, повнота, об'єктивність та системність оцінювання його педагогічної діяльності.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою.

Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством. Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе також сертифікацію. Метою сертифікації є виявлення та заохочення педагогічних працівників з високим рівнем педагогічної майстерності, які володіють методиками компетентнісного навчання і новими освітніми технологіями та сприяють їх поширенню.

Педагогічні працівники можуть брати участь у сертифікації виключно на добровільних засадах і можуть відмовитися від участі на будь-якому її етапі.

✓ Управлінські процеси.

Управління процесом забезпечення якості освіти в ліцеї забезпечується внутрішніми нормативно-правовими документами (статут, положення, рішення, накази тощо), що визначають зміст внутрішньої системи забезпечення якості освіти та механізми її забезпечення.

Відповідальними за впровадження та вдосконалення системи забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності спеціалізованої школи №149 є

директор, заступники директора з навчально-виховної, з навчально-методичної та виховної роботи, педагогічні працівники, методичні об'єднання, педагогічна рада закладу.

Основними критеріями ефективності управлінської діяльності школи щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

✓ Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності освітнього закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань:

- наявність затвердженої стратегію розвитку, спрямованої на підвищення якості освітньої діяльності;
- наявність річного планування, відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми;
- здійснення самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти, наявність нормативних документів, де закріплені вимоги до якості освітнього процесу;
- оптимальність та дієвість управлінських рішень;
- керованість процесу управління забезпеченням функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (наявність посадових осіб, які відповідають за управління якістю освітнього процесу);
- формування освітньої програми закладу освіти (раціональність використання інваріантної, варіативної складової);
- підвищення показника відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів освіти;
- кореляція показників успішності з результатами державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання;
- планування та здійснення керівництвом школи заходів щодо утримання у належному стані будівель, приміщень та обладнання.

Для досягнення високої якості освітньої діяльності заклад освіти має сформулювати й оприлюднити стратегію розвитку, що містить визначення цінностей, які сповідує заклад, та визначення цілей його розвитку на визначений період. Стратегія та заходи з її реалізації мають враховувати цілі і завдання державної політики у сфері освіти, а також стратегічні плани засновника.

У стратегії доцільно звернути увагу на умови функціонування закладу, які мають значення для досягнення цілей розвитку (місцезнаходження, територія обслуговування, контингент учнів, кадровий склад, матеріально-технічні умови), визначити напрями розвитку закладу освіти (спеціалізація, профільність), напрями професійного вдосконалення педагогічного персоналу,

впровадження нових освітніх технологій, вдосконалення освітнього середовища тощо.

Управлінські рішення керівництва мають бути спрямовані на досягнення стратегічних і поточних цілей закладу освіти. З цією метою заклад освіти може розробляти та виконувати узгоджені між собою плани різного терміну реалізації (перспективний, річний, поточний) та спрямування (освітня діяльність, забезпечення умов навчання, наскрізний процес виховання тощо). Аналіз виконання планів може здійснюватися відповідно до структури системи внутрішнього забезпечення якості освіти за напрямками, які визначаються закладом освіти з урахуванням вимог законодавства.

Результатом такого аналізу мають стати відповідні управлінські рішення. Заходи із підвищення якості освітньої діяльності мають здійснюватися на підставі даних про поточний стан та динаміку результатів освітньої діяльності. Це можливо забезпечити через процедури моніторингу певних компонентів освітнього процесу: ефективність управлінської діяльності, навчальних досягнень учнів, умов здійснення освітньої діяльності, соціально-психологічного клімату тощо. Моніторинг може здійснюватися шляхом вивчення документів, аналізу навчальних досягнень, опитування учасників освітнього процесу, спостереження, результатів розгляду звернень громадян, комунікації на інтерактивних платформах тощо.

Спеціалізована школа №149 здійснює самооцінку власної діяльності та ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що відображається у річному звіті. Річний звіт схвалюється педагогічною радою та оприлюднюється на вебсайті закладу або його засновника. Надійні та актуальні дані про діяльність закладу необхідні для обґрунтованого ухвалення управлінських рішень і підтримки системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Раціональна організація документообігу має сприяти ефективному управлінню закладом та забезпеченню якості освітньої діяльності.

Важливим чинником є можливість зберігання документів в електронному вигляді. Для оптимізації інформаційного простору заклад освіти може використовувати автоматизовані системи, які дозволяють формувати бази даних про учнів, працівників закладу, готувати та зберігати внутрішні (локальні) документи закладу освіти тощо. Необхідно забезпечити наявність електронної бази даних матеріальних цінностей закладу освіти, зокрема, бібліотечного фонду.

✓ Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм:

- створення психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників школи та взаємну довіру;

- оприлюднення інформації керівництвом закладу освіти про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах, відповідність структури та змісту інформації на відкритих загальнодоступних ресурсах вимогам статті Закону України «Про освіту».

Для забезпечення створення єдиного інформаційного поля та забезпечення публічності інформації про заклад освіти в спеціалізованій школі №149 функціонує офіційний сайт, сторінки у соціальних мережах.

✓ Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників:

- формування директором штату освітнього закладу із залученням кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми;

- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;

- наявність, ефективність та справедливість системи матеріального та морального заохочення, мотивація педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності;

- показник плинності кадрів;

- наявність системи сприяння підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

✓ Організація освітнього процесу, демократичне врядування, у тому числі прийняття управлінських рішень на засадах людиноцентризму:

- Створення умов для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу;

- урахування пропозицій учасників освітнього процесу при прийнятті управлінських рішень;

- створення умов для розвитку громадського самоврядування;

- сприяння та виявлення громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади;

- враховування в режимі роботи ліцею та розкладі занять вікових особливостей здобувачів освіти, відповідність їх освітнім потребам;

- створення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

Головний принцип освітнього процесу – людиноцентризм –реалізується у практичній діяльності через виконання освітньої програми закладу освіти, яка розробляється відповідно до державних стандартів загальної середньої освіти, має враховувати потреби та інтереси учнів, спроможності закладу освіти.

Оволодіння учнями ключовими компетентностями має бути забезпечено через використання різноманітних форм і технологій організації освітнього процесу (класно-урочна, проектно-дослідницька, змішана, дистанційна тощо), а

також використання форм і методів роботи під час проведення навчальних занять (командна робота учнів, простежування причинно-наслідкових зв'язків, мозковий штурм, пошукова робота тощо).

Розпорядок дня та розклад занять мають враховувати вікові особливості дітей, відповідати їхнім індивідуальним можливостям та інтересам, сприяти формуванню індивідуальних освітніх траєкторій учнів і забезпечувати можливості для гнучкого використання різноманітних організаційних форм навчання і викладання.

Процедури комплектації класів, зарахування, відрахування, переведення та випуску здобувачів освіти мають здійснюватися відповідно до встановленого порядку. Ліцей оприлюднює інформацію про проектну потужність закладу, територію обслуговування, правила конкурсного прийому (у разі здійснення), наповнюваність класів та про вільні місця у них.

Для забезпечення якості управління закладом керівництво розробляє, затверджує та доводить до відома працівників розподіл посадових обов'язків, прав та повноважень, що закріплюється у посадових інструкціях.

Педагогічна рада розглядає на своїх засіданнях питання освітнього процесу, зокрема забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності. Колегіальність рішень педагогічної ради має велике значення для формування атмосфери співпраці у педагогічному колективі.

✓ Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності:

- впровадження політики академічної доброчесності, наявність та ознайомлення педагогічних працівників та здобувачів освіти з Положенням про академічну доброчесність;

- формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції;

Система забезпечення академічної доброчесності в спеціалізованій школі №149 функціонує відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» та Положення про академічну доброчесність, схваленого педагогічною радою спеціалізованої школи №149.

✓ Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність.

Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність у ліцеї проводиться у двох напрямках:

- впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність освітнього закладу;

- комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління

Навчальним закладом на усіх рівнях. Другий напрям - це впровадження в освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

Удосконаленню управлінської діяльності, ефективному плануванню та організації освітнього процесу сприяє запровадження «електронного класного журналу» та «електронного щоденника», яке реалізується на рівнях: адміністрації школи, вчителів, батьків учнів, учнів.

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в освітньому закладі сприяє реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, електронна система збирання, аналізу, збереження (банк даних) інформації, пошук документів по різним параметрам, введення, підтримка та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів, створення локальної мережі.

✓ Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Реалізується через процедури добору педагогічних кадрів, ініціювання перед РУО питань щодо розвитку матеріально-технічної бази, використання інформаційних ресурсів (ресурси бібліотеки ліцею, створювані або використовувані педагогічними працівниками освітні ресурси, електронні засоби комунікації учасників освітнього процесу).

IV. САМООЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Самооцінювання якості освітньої діяльності спеціалізованої школи №149 м. Києва передбачає вивчення та оцінювання освітніх та управлінських процесів закладу, тобто встановлення рівня їх якості, та ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Метою самооцінювання є визначення рівня якості освітньої діяльності закладу, якості освіти та планування шляхів її вдосконалення.

Механізм проведення самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу розроблено на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 року №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», «Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти», затверджених наказом МОН України № 1480 від 30.11.2020 року та рекомендацій Державної служби якості освіти України щодо

побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти (Абетка для директора).

Самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу здійснюється за чотирма напрямками/ п'ятнадцятьма вимогами:

✓ Освітнє середовище закладу освіти:

- забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці;
- створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору;

✓ Система оцінювання здобувачів освіти:

- наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти;
- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання;

✓ Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти:

- ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти;
- постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;
- налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками чи іншими законними представниками (далі - батьки), працівниками закладу освіти;
- організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності;

✓ Управлінські процеси закладу освіти:

- наявність стратегії та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань;
- формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм;
- ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників;
- організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою;
- формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється відповідно до критеріїв та індикаторів, наведених у Порядку проведення інституційного

аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 09.01.2019 № 17 (Додаток 1 до Положення).

Для проведення самооцінювання та визначення результатів самооцінювання використовуються таблиці: «Узагальнена таблиця критеріїв, індикаторів та інструментарію для оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти» (Додаток 2 до Положення) та «Орієнтовні рівні самооцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти» (Додаток 3 до Положення).

Під час проведення самооцінювання основними методами збору інформації є:

- опитування учасників освітнього процесу (анкетування та інтерв'ю);
- спостереження (за освітнім середовищем та проведенням навчальних занять);
- вивчення документації.

Самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти проводиться щорічно згідно графіку протягом навчального року, або у інший період, визначений наказом.

Самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти здійснюється відповідно до графіку:

№ п\п	Навчальний рік	Напрямок самооцінювання
1	2023/2024	Комплексне самооцінювання
2	2024/2025	Напрямок «Освітнє середовище закладу освіти»
3	2025/2026	Напрямок «Система оцінювання здобувачів освіти»
4	2026/2027	Напрямок «Педагогічна діяльність педагогічних працівників»
5	2027/2028	Напрямок «Управлінські процеси закладу освіти»

Самооцінювання проводиться у такі етапи:

✓ Підготовка до проведення самооцінювання:

- оформлення документації для проведення самооцінювання (наказ, форми звітів);
- затвердження складу робочої групи з вивчення та оцінювання системи за 4 напрямками, до яких залучаються представники адміністрації закладу, педагогічні працівники, а також за потреби учні та батьки;
- складання плану роботи робочої групи з проведення самооцінювання;
- визначення методів збору інформації.

✓ Діяльність робочої групи з проведення самооцінювання за напрямками, що передбачає збір та аналіз інформації, отриманої під час спостереження, опитування та вивчення документації.

✓ Узагальнення результатів самооцінювання, визначення рівня якості освітньої діяльності закладу, складання висновку про результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу, заповнення звіту.

Результати самооцінювання фіксуються в таблиці “Узагальнена таблиця критеріїв, індикаторів та інструментарію для оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти” (Додаток 2 до Положення).

Узагальнена інформація співставляється з вербальним шаблоном «Орієнтовні рівні самооцінювання закладу загальної середньої освіти щодо дотримання вимоги/правила організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості» (Додаток 3 до Положення).

Висновок про результати самооцінювання містить підсумкові результати самооцінювання якості освітньої діяльності закладу за окремими напрямками, визначеними у цьому Положенні, із зазначенням:

- досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- встановлених рівнів оцінювання якості освітньої діяльності закладу та ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Обговорення та оприлюднення результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу.

Визначення шляхів вдосконалення освітньої діяльності закладу і вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Рівнями оцінювання є:

- перший (високий);
- другий (достатній);
- третій (вимагає покращення);
- четвертий (низький).

Результати самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти є складовою річного звіту директора закладу.

Результати самооцінювання освітньої діяльності закладу розглядаються на педагогічній раді та оприлюднюються на сайті закладу.

Шляхи вдосконалення якості освітньої діяльності закладу визначаються в річному плані роботи закладу на поточний навчальний рік наскрізно/ як план вдосконалення.

Інформація, отримана під час самооцінювання, може бути використана з

метою:

- прийняття відповідних управлінських рішень для вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу;
- визначення пріоритетних напрямів удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу;
- аналізу тенденцій в освітній діяльності закладу і коригування річного плану роботи та/або стратегії розвитку закладу (у разі потреби);
- аналізу динаміки оцінювання освітньої діяльності закладу освіти педагогічними працівниками, учнями, батьками (шляхом співставлення результатів опитування учасників освітнього процесу впродовж кількох років).

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Зміни до Положення вносяться в таких випадках:

- зміна законодавства;
- зміна цілей, організаційної структури та/або назви закладу освіти;
- виявлення невідповідностей при інституційному та внутрішніх аудитах.

Положення оприлюднюється на офіційному сайті закладу освіти.